

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 janvier 2021

PROPOSITION DE LOI

modifiant diverses dispositions relatives à la résiliation de contrats dormants de fourniture d'énergie de clients résidentiels et de PME dont le tarif est supérieur à la composante énergie de référence et à l'interdiction de reconduction tacite en contrats dormants

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 55 1136/ (2019/2020):
001: Proposition de loi de M. Verduyckt et Mme Depraetere.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 januari 2021

WETSVOORSTEL

tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het ontbinden van slapende energiecontracten van huishoudelijke afnemers en KMO's met een hoger tarief dan de referentie energiecomponent en het verbod op het stilzwijgend verlengen naar slapende contracten

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 55 1136/ (2019/2020):
001: Wetsvoorstel van de heer Verduyckt en mevrouw Depraetere.

03842

N° 1 DE M. VERDUYCKT

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 2. L’article 1er de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, modifié en dernier lieu par la loi du 2 mai 2019, est complété par les 80°, 81° et 82° rédigés comme suit:

“80° “produit de prolongation dormant”: offre de contrat standard pour la fourniture de gaz naturel aux clients résidentiels et/ou aux PME, que le fournisseur utilise pour renouveler ou prolonger, par reconduction tacite ou non, les contrats de clients existants et qui n’est pas adressé à d’autres clients par les canaux publics;

81° “produit actif”: offre de contrat standard pour la fourniture de gaz naturel aux clients résidentiels et/ou aux PME, qui peut être souscrite par ceux-ci sur le site web ou l’application du fournisseur et/ou via des comparateurs de prix, éventuellement par d’autres canaux publics, et qui n’a pas encore été retirée du marché par le fournisseur;

82° “produit équivalent le moins cher”: offre de contrat standard pour la fourniture d’électricité aux clients résidentiels et/ou aux PME la moins chère de la gamme du fournisseur et ayant les mêmes caractéristiques que le contrat en cours du client, notamment en ce qui concerne les critères suivants: prix fixe ou variable, durée du contrat, services compris dans le contrat, contrat exclusivement en ligne ou non, énergie verte ou grise.”.”

Nr. 1 VAN DE HEER VERDUYCKT

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 2. Artikel 1 van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 2 mei 2019, wordt aangevuld met de bepalingen onder 80°, 81° en 82°, luidende:

“80° “slapend verlengingsproduct”: aanbod van een standaardcontract voor levering van aardgas aan huishoudelijke afnemers en/of kmo’s dat door de leverancier wordt bestemd voor het hernieuwen of verlengen, al dan niet stilzwijgend, van de contracten van bestaande klanten en dat niet langs publieke kanalen aan andere afnemers wordt gericht;

81° “actief product”: aanbod van een standaardcontract voor levering van aardgas aan huishoudelijke afnemers en/of kmo’s dat door hen kan worden onderschreven via de website of app van de leverancier en/of via prijsvergelijkers, al dan niet aangevuld met andere publieke kanalen, en dat nog niet door de leverancier van de markt werd gehaald;

82° “goedkoopst equivalent product”: het aanbod van een standaardcontract voor levering van elektriciteit aan huishoudelijke afnemers en/of kmo’s dat de laagste prijs draagt binnen het gamma van de leverancier en dat dezelfde kenmerken heeft als het lopende contract van de afnemer, met name op het vlak van vaste of variabele prijs, duurtijd van de overeenkomst, diensten die zijn inbegrepen in de overeenkomst, exclusief online of niet, groene of grijze energie.”.”

Kris VERDUYCKT (sp.a)

N° 2 DE M. VERDUYCKT

Art. 3

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 3. Dans l'article 15/5bis de la même loi, inséré par la loi du 8 juillet 2015, le § 11/2 est complété par un c) rédigé comme suit:

“c) l'instauration d'une interdiction des produits de prolongation dormants. Lorsque le contrat d'un client résidentiel ou d'une PME arrive à expiration et que le produit correspondant ne figure plus dans l'offre active actuelle du fournisseur, celui-ci doit fournir un aperçu de tous ses produits actifs actuels. Le fournisseur communique cet aperçu au client dans un courrier distinct, dans lequel il lui demande d'indiquer son choix et l'informe sur le produit actif équivalent le moins cher et sur les possibilités légales de résiliation. Faute de réponse du client après un mois, celui-ci se voit attribuer le produit actif équivalent le moins cher de la gamme du fournisseur, comme décrit dans l'accord de consommateurs. Lorsque le contrat d'un client résidentiel ou d'une PME a une durée indéterminée et que le fournisseur retire le produit correspondant de son offre active, le fournisseur doit fournir un aperçu de tous ses produits actifs actuels. Le fournisseur communique cet aperçu au client dans un courrier distinct, dans lequel il lui demande d'indiquer son choix et l'informe sur le produit actif équivalent le moins cher et sur les possibilités légales de résiliation. Faute de réponse du client après un mois, celui-ci se voit attribuer le produit actif équivalent le moins cher de la gamme du fournisseur.””

Nr. 2 VAN DE HEER VERDUYCKT

Art. 3

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 3. In artikel 15/5bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 8 juli 2015, wordt paragraaf 11/2 aangevuld met een bepaling onder c), luidende:

“c) de invoering van een verbod op slapende verlengingsproducten; wanneer het contract van een huishoudelijke afnemer of kmo ten einde loopt en het bijhorende product niet langer voorkomt in het huidige actieve aanbod van de leverancier, bezorgt de leverancier een overzicht van al zijn huidige actieve producten; de leverancier deelt dit overzicht mee aan de klant in een apart schrijven, waarin hij hem vraagt om zijn keuze kenbaar te maken en inlicht over het goedkoopste equivalent actief product en over de wettelijke verbrekingsmogelijkheden; bij non respons na één maand van de klant wordt deze naar het goedkoopst equivalent actief product, zoals omschreven in het consumentenakkoord, uit het gamma van de leverancier overgezet; wanneer het contract van een huishoudelijke afnemer of kmo een looptijd heeft van onbepaalde duur en de leverancier het bijhorende product uit zijn aanbod verwijderd, bezorgt de leverancier een overzicht van al zijn huidige actieve producten; de leverancier deelt dit overzicht mee aan de klant in een apart schrijven, waarin hij hem vraagt om zijn keuze kenbaar te maken en inlicht over het goedkoopste equivalent actief product en over de wettelijke verbrekingsmogelijkheden; bij non respons na één maand van de klant wordt deze naar het goedkoopst equivalent actief product, zoals omschreven in het consumentenakkoord, uit het gamma van de leverancier overgezet.””

Kris VERDUYCKT (sp.a)

N° 3 DE M. VERDUYCKT

Art. 4

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 4. L’article 2 de la loi du 29 avril 1999 relative à l’organisation du marché de l’électricité, modifié en dernier lieu par la loi du 2 mai 2019, est complété par les 88°, 89° et 90° rédigés comme suit:

“88° “produit de prolongation dormant”: offre de contrat standard pour la fourniture d’électricité aux clients résidentiels et/ou aux PME, que le fournisseur utilise pour renouveler ou prolonger, par reconduction tacite ou non, les contrats de clients existants et qui n’est pas adressée à d’autres clients par les canaux publics;

89° “produit actif”: offre de contrat standard pour la fourniture d’électricité aux clients résidentiels et/ou aux PME, qui peut être souscrite par ceux-ci sur le site web ou l’application du fournisseur et/ou via des comparateurs de prix, éventuellement par d’autres canaux publics, et qui n’a pas encore été retirée du marché par le fournisseur;

90° “produit équivalent le moins cher”: offre de contrat standard pour la fourniture d’électricité aux clients résidentiels et/ou aux PME la moins chère de la gamme du fournisseur et ayant les mêmes caractéristiques que le contrat en cours du client, notamment en ce qui concerne les critères suivants: prix fixe ou variable, durée du contrat, services compris dans le contrat, contrat exclusivement en ligne ou non, énergie verte ou grise.”.”

Nr. 3 VAN DE HEER VERDUYCKT

Art. 4

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 4. Artikel 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, voor het laatst gewijzigd bij de wet van 2 mei 2019, wordt aangevuld met de bepalingen onder 88°, 89° en 90°, luidende:

“88° “slapend verlengingsproduct”: aanbod van een standaardcontract voor levering van elektriciteit aan huishoudelijke afnemers en/of kmo’s dat door de leverancier wordt bestemd voor het hernieuwen of verlengen, al dan niet stilzwijgend, van de contracten van bestaande klanten en dat niet langs publieke kanalen aan andere afnemers wordt gericht;

89° “actief product”: aanbod van een standaardcontract voor levering van elektriciteit aan huishoudelijke afnemers en/of kmo’s dat door hen kan worden onderschreven via de website of app van de leverancier en/of via prijsvergelijkers, al dan niet aangevuld met andere publieke kanalen, en dat nog niet door de leverancier van de markt werd gehaald;

90° “goedkoopst equivalent product”: het aanbod van een standaardcontract voor levering van elektriciteit aan huishoudelijke afnemers en/of kmo’s dat de laagste prijs draagt binnen het gamma van de leverancier en dat dezelfde kenmerken heeft als het lopende contract van de afnemer, met name op het vlak van vaste of variabele prijs, duurtijd van de overeenkomst, diensten die zijn inbegrepen in de overeenkomst, exclusief online of niet, groene of grijze energie.”.”

Kris VERDUYCKT (sp.a)

N° 4 DE M. VERDUYCKT

Art. 5

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 5. Dans l’article 18 de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 3 avril 2013, le § 2/2 est complété par un c) rédigé comme suit:

“c) l’instauration d’une interdiction des produits de prolongation dormants. Lorsque le contrat d’un client résidentiel ou d’une PME arrive à expiration et que le produit correspondant ne figure plus dans l’offre active actuelle du fournisseur, celui-ci doit fournir un aperçu de tous ses produits actifs actuels. Le fournisseur communique cet aperçu au client dans un courrier distinct, dans lequel il lui demande d’indiquer son choix et l’informe sur le produit actif équivalent le moins cher et sur les possibilités légales de résiliation. Faute de réponse du client après un mois, celui-ci se voit attribuer le produit actif équivalent le moins cher de la gamme du fournisseur, comme décrit dans l’accord de consommateurs. Lorsque le contrat d’un client résidentiel ou d’une PME a une durée indéterminée et que le fournisseur retire le produit correspondant de son offre, le fournisseur doit lui fournir un aperçu de tous ses produits actifs actuels. Le fournisseur communique cet aperçu au client dans un courrier distinct, dans lequel il lui demande d’indiquer son choix et l’informe sur le produit actif équivalent le moins cher et sur les possibilités légales de résiliation. Faute de réponse du client après un mois, celui-ci se voit attribuer le produit actif équivalent le moins cher de la gamme du fournisseur, comme décrit dans l’accord de consommateurs.””

JUSTIFICATION
(amendements n°s 1 à 4)

La proposition de loi est mise en concordance avec l’avis (A)2120 de la CREG, qui nous a été transmis par courriel le 14 septembre 2020.

Nr. 4 VAN DE HEER VERDUYCKT

Art. 5

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 5. In artikel 18 van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 april 2013, wordt paragraaf 2/2 aangevuld met een bepaling onder c), luidende:

“c) de invoering van een verbod op slapende verlengingsproducten; wanneer het contract van een huishoudelijke afnemer of kmo ten einde loopt en het bijhorende product niet langer voorkomt in het huidige actieve aanbod van de leverancier, bezorgt de leverancier een overzicht van al zijn huidige actieve producten; de leverancier deelt dit overzicht mee aan de klant in een apart schrijven, waarin hij hem vraagt om zijn keuze kenbaar te maken en inlicht over het goedkoopste equivalent actief product en over de wettelijke verbrekingsmogelijkheden; bij non respons na één maand van de klant wordt deze naar het goedkoopst equivalent actief product, zoals omschreven in het consumentenakkoord, uit het gamma van de leverancier overgezet; wanneer het contract van een huishoudelijke afnemer of kmo een looptijd heeft van onbepaalde duur en de leverancier het bijhorende product uit zijn aanbod verwijderd, bezorgt de leverancier hem een overzicht van al zijn huidige actieve producten; de leverancier deelt dit overzicht mee aan de klant in een apart schrijven, waarin hij hem vraagt om zijn keuze kenbaar te maken en inlicht over het goedkoopste equivalent actief product en over de wettelijke verbrekingsmogelijkheden; bij non respons na één maand van de klant wordt deze naar het goedkoopst equivalent actief product, zoals omschreven in het consumentenakkoord, uit het gamma van de leverancier overgezet”.”

VERANTWOORDING
(amendementen nrs. 1 tot 4)

Het wetsvoorstel wordt in overeenstemming gebracht met advies (A)2120 van de CREG dat ons per mail werd toegezonden op 14 september 2020.

Les adaptations visent à améliorer la clarté de la proposition de loi et à prévenir d'éventuels problèmes (juridiques). Le texte de la loi est ainsi plus conforme à la philosophie de la proposition.

Tout d'abord, les définitions utilisées sont adaptées dans le sens proposé par l'avis de la CREG. Une terminologie et des définitions correctes sont essentielles. Le problème concerne les prolongations de contrats sur la base de produits dormants. Les produits peuvent être décrits comme l'offre du fournisseur d'énergie (fixe, variable, verte, services auxiliaires...). Les clients résidentiels et les PME souscrivent un contrat basé sur l'un des produits de cette offre. Un produit est dit "dormant" lorsqu'il ne figure pas ou plus sur le site web du fournisseur et lorsqu'il n'apparaît pas ou plus dans les résultats des comparateurs de prix. Les "produits de prolongation dormants" constituent la forme la plus problématique de produits dormants et ce sont également ceux qui sont visés par la proposition de loi. Il s'agit de produits qui sont prolongés pour des clients existants dont le contrat en cours arrive à échéance. Ces produits ne sont pas proposés activement et ne sont donc pas disponibles pour de nouveaux clients. Ils n'apparaissent pas dans les résultats des comparateurs de prix (à l'exception du CREG Scan, qui est le seul sur le marché belge de l'énergie à répertorier toutes les formes de produits dormants).

Deuxièmement, la CREG estime que la résiliation des contrats ne semble pas être le moyen le plus approprié de résoudre le problème constaté. En outre, la CREG a indiqué qu'elle n'était pas certaine que la "composante énergétique de référence semestrielle" entraînait la résiliation prévue dans le texte initial soit acceptable pour la Commission européenne. Le texte est dès lors modifié. Aucun contrat ne sera résilié mais le fournisseur sera tenu d'informer le client au préalable et de l'orienter vers un produit actif lors de la prolongation du contrat. En l'absence de réponse du client après un mois, ce dernier se verra attribuer automatiquement le produit actif équivalent le moins cher de la gamme du fournisseur.

Troisièmement, la CREG a signalé que, dans la proposition initiale, tout fournisseur d'un contrat à durée indéterminée échappe à l'obligation d'informer régulièrement le client et de l'orienter vers un produit actif lors de la prolongation du contrat. Par définition, les contrats à durée indéterminée ne doivent pas être prolongés. Toutefois, le fournisseur peut décider, à un moment donné, de ne plus proposer ce produit à ses nouveaux clients, ce qui pourrait avoir pour effet que les contrats à durée indéterminée encore en cours deviendraient des contrats dormants. Afin d'éviter que cela se produise, nous demandons, dans les présents amendements, que

De aanpassingen dienen het wetsvoorstel duidelijker te maken en eventuele (juridische) problemen te voorkomen. De wettekst wordt zo beter in lijn gebracht met de filosofie van het voorstel.

Ten eerste worden de gehanteerde definities aangepast zoals voorgesteld in het advies van de CREG. Een juiste terminologie en definities zijn hier van cruciaal belang. De problematiek betreft verlengingen van contracten op basis van slapende producten. Producten kunnen we omschrijven als het aanbod van de energieleverancier (vast, variabel, groen, bijkomende diensten, ...). Huishoudelijke afnemers en kmo's onderschrijven een contract op basis van één van de producten uit dit aanbod. Een product is een "slapend product" wanneer het niet (meer) op de website van de leverancier terug te vinden is en wanneer het niet (meer) verschijnt in de resultaten van prijsvergelijkers. De "slapende verlengingsproducten" zijn de meest problematische vorm van slapende producten en het zijn ook deze producten die het wetsvoorstel viseert. Het zijn producten waarmee bestaande klanten waarvan het lopend contract de einddatum bereikt, worden verlengd. Deze producten worden niet actief aangeboden en zijn dus niet beschikbaar voor nieuwe klanten. Ze verschijnen niet in de resultaten van prijsvergelijkers (uitgezonderd in de CREG Scan die als enige op de Belgische energiemarkt alle vormen van slapende producten weergeeft).

Ten tweede denkt de CREG dat het ontbinden van contracten niet de meest aangewezen manier om de vastgestelde problematiek op te lossen. Bovendien stelde de CREG dat het niet zeker is dat de tot ontbinding leidende "semestriële referentie-energiecomponent" uit de oorspronkelijke tekst aanvaardbaar zou zijn voor de Europese Commissie. Bijgevolg wordt de tekst aangepast en worden er geen contracten ontbonden, maar wordt de leverancier verplicht om bij een contractverlenging de klant op voorhand te informeren en te begeleiden naar een actief product. Bij gebrek aan antwoord van de klant na een maand, wordt deze automatisch overgezet naar het goedkoopste gelijkwaardig actief product uit het gamma van de leverancier.

Ten derde wees de CREG op het feit dat de leverancier van een contract van onbepaalde duur in het oorspronkelijke voorstel ontsnapt aan de verplichting om de klant op regelmatige basis te informeren en te begeleiden naar een actief product bij een contractverlenging. In het geval van contracten van onbepaalde duur dient de klant per definitie niet te worden verlengd. Toch kan de leverancier beslissen om op een bepaald moment het product niet meer aan te bieden voor nieuwe klanten. Dit zou ertoe leiden dat de nog lopende contracten voor onbepaalde duur slapend zouden worden. Om dit te vermijden vragen wij met deze amendementen ook

l'obligation de notification s'applique également au fournisseur en pareil cas. Si le fournisseur d'énergie retire un produit du marché, il devra en informer le client par lettre séparée ou par le biais d'un support durable. Dans cette notification adressée personnellement au client, les informations suivantes lui seront communiquées:

- le produit sur lequel son contrat actuel est basé ne sera plus actif sur le marché;
- l'offre active actuelle avec mention du produit équivalent le plus avantageux;
- la possibilité légale donnée au client de rompre le contrat sans frais (afin de pouvoir s'adresser à un autre fournisseur sur le marché).

En l'absence de réponse après un mois, le client se verra aussi automatiquement attribuer le produit actif équivalent le moins cher de la gamme des fournisseurs.

voor deze gevallen een meldingsplicht voor de leverancier. Wanneer de energieleverancier het desbetreffende product van de markt haalt, dient hij de klant te informeren door die in een afzonderlijk schrijven of via een duurzame drager hiervan op de hoogte te stellen. In deze afzonderlijke mededeling aan de klant wordt volgende informatie gedeeld:

- dat het product waarop zijn huidig contract gebaseerd is niet langer actief is op de markt;
- het huidige actieve aanbod met aanduiding van het goedkoopst equivalent product;
- dat de klant de wettelijke mogelijkheid heeft het contract kosteloos te verbreken (zodat hij bij een ander leverancier op de markt terechtkan).

Bij non-respons na één maand wordt ook hier de klant automatisch overgezet naar het goedkoopste gelijkwaardig actief product uit het gamma van de leveranciers.

Kris VERDUYCKT (sp.a)

N° 5 DE M. VERDUYCKT

Intitulé

Remplacer l'intitulé par ce qui suit:

"Proposition de loi modifiant diverses dispositions relatives à la prolongation de contrats de fourniture d'énergie de clients résidentiels et de PME sur la base de produits dormants."

JUSTIFICATION

Cet amendement découle des quatre premiers amendements.

Nr. 5 VAN DE HEER VERDUYCKT

Opschrift

Het opschrift vervangen als volgt:

"Wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het verlengen van energiecontracten van huishoudelijke afnemers en KMO's op basis van slapende producten."

VERANTWOORDING

Dit amendement vloeit voort uit de eerste 4 amendementen.

Kris VERDUYCKT (sp.a)